

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 1, 2022

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:3](#) 11-01-2022

Had cassatieberoep binnen veertien dagen na verstekuitspraak hof moeten worden ingesteld, nu dagvaarding in hoger beroep volgens akte van uitreiking aan verdachte in persoon is uitgereikt maar verdachte ten gevolge van Covid-19/corona niet heeft getekend voor ontvangst van dagvaarding?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:4](#) 11-01-2022

Heeft hof zich in ontnemingsprocedure ten onrechte niet gebonden geacht aan 's hofs oordeel in strafzaak dat het bij betrokkene aangetroffen contante geldbedrag van ongeveer € 100.000 afkomstig is uit eerdere door hem begane soortgelijke misdrijven?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1969](#) 24-12-2021

Heeft verdachte aangeefster van haar vrijheid beroofd en beroofd gehouden met het oogmerk haar zoon te dwingen iets te doen of niet te doen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1944](#) 24-12-2021

Is sprake van 'geautomatiseerd werk' als bedoeld in artikel 138b Sr?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1946](#) 24-12-2021

Moet raadkamer (inhoudelijk) beslissen op verweer dat zich situatie voordoet dat strafbepaling waarop verdenking is gegrond, onverbindend is?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1947](#) 24-12-2021

Beroep op overschrijding redelijke termijn niet voor het eerst in cassatie. Schriftuur benadeelde partij (moeder). Is voldaan aan voorwaarden voor toekenning van schadevergoeding wegens shockschade?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1888](#) 21-12-2021

Klachten over beslissing hof dat bij openbaarmaking van (samenvatting van) de uitspraak op rechtspraak.nl ook een foto van het gezicht van de verdachte wordt gepubliceerd.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1938](#) 21-12-2021

Kon het hof de bewezen verklaarde feiten aanmerken als (eendaadse samenloop van) afpersing en diefstal met geweld? Andere klachten over het bewijs van medeplegen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1917](#) 21-12-2021

OM ontvankelijk in ontnemingsvordering nu termijn van twee jaar is overschreden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1932](#) 21-12-2021

Kon het hof de vordering benadeelde partij toewijzen voor wat betreft een materiële schadepost die voor het eerst in hoger beroep is gevorderd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1930](#) 21-12-2021

Afwijzing toereikend gemotiveerd? Gebruik van getuigenverklaring voor het bewijs. Schending ondervragingsrecht?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1933](#) 21-12-2021

Heeft zich omstandigheid voorgedaan waaruit voortvloeit dat einduitspraak verdachte bekend is als bedoeld in artikel 408 lid 2 Sv, nu in ‘bonnenbriefje’ geen parketnummer en onjuiste datum vonnis kantonrechter zijn vermeld?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1934](#) 21-12-2021

Beklag ex artikel 13a Sv over de niet-vervolgving van de voormalig (demissionair) Minister van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor beweerdelijk gepleegde ambtsmisdrijven.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1940](#) 21-12-2021

Overzichtsarrest over de procedure en het beoordelingskader bij beklag naar aanleiding van Europees onderzoeksbevel.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1941](#) 21-12-2021

Afwijzing verzoek toepassing artikel 416 lid 2 Sv op grond van alleen belangen van benadeelde partijen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1943](#) 21-12-2021

Hoge Raad maakt opmerking over artikel 416 Sv en nieuw aangevangen onderzoek ter terechtzitting op grond van artikel 322 Sv.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1945](#) 21-12-2021

Bewijsklacht opzettelijk aanwezig hebben van MDA. Bewijsklacht voorhanden hebben stempels ten behoeve van een tabletteermachine.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1936](#) 21-12-2021

Toewijzing vordering tenuitvoerlegging bij veroordeling voor feit dat is begaan vóór oplegging van de voorwaardelijke straf.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1931](#) 21-12-2021

Afwijzing getuigenverzoek toereikend gemotiveerd?

Annotatie

[Openbaarmaking van de uitspraak die foto verdachte bevat.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Het oogmerk een ander te dwingen iets te doen of te dulden, als bedoeld in artikel 282a Sr.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Openbaarmaking van de uitspraak die foto verdachte bevat.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 21 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1888.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie verduistering en oplichting meermalen gepleegd is bewezen verklaard, dat de openbaarmaking van de uitspraak, die mede de openbaarmaking van een foto van het gezicht van de verdachte omvat, niet op de wet berust.

De Hoge Raad overweegt dat het hof de verdachte heeft veroordeeld wegens onder meer verduistering, al dan niet meermalen gepleegd en oplichting, al dan niet meermalen gepleegd, tot een gevangenisstraf van zes jaren. Ook heeft het hof de openbaarmaking van zijn uitspraak gelast. Het hof heeft daarover beslist dat het gelast dat –na het onherroepelijk worden van dit arrest – deze uitspraak openbaar wordt gemaakt onder vermelding van de volledige naam en een afbeelding van het aangezicht van de verdachte op de site rechtspraak.nl. Het hof heeft bepaald dat de inhoud van deze openbaarmaking zal zijn overeenkomstig de inhoud van de aan dit arrest gehechte Bijlage I en het openbaar ministerie opgedragen voor deze openbaarmaking zorg te dragen.

De Hoge Raad overweegt dat de bijlage bij de uitspraak van het hof, voor zover van belang, inhoudt:

‘Bijlage I bij arrest Gerechtshof Den Haag 23 juni 2020

Bij arrest van 23 juni 2020 is verdachte, geboren in 1971 te [geboorteplaats], door het gerechtshof Den Haag veroordeeld tot een gevangenisstraf van 6 jaar. (...) Zijn volledige naam en geboortedatum worden bekend gemaakt. Omdat hij echter steeds gebruik maakt van verschillende aliassen is dat niet een voldoende waarschuwend waarborg. Om die reden zal een recente foto van de verdachte aan deze openbaarmaking worden gevoegd. Hierdoor kan een breed publiek effectief jegens hem gewaarschuwd worden en in staat worden gesteld om hem te herkennen; juist ook als hij een valse naam zou gaan gebruiken.’

De Hoge Raad overweegt dat voor de beoordeling van de klacht artikel 9 lid 1 onder b en onder 3 Sr, artikel 36 lid 1 Sr, artikel 325 lid 1 Sr en artikel 339 lid 1 Sr in het bijzonder van belang zijn en haalt deze aan. De Hoge Raad oordeelt dat in het voorschrift van artikel 36 lid 1 Sr dat de rechter de wijze bepaalt waarop aan de last tot openbaarmaking van de uitspraak uitvoering wordt gegeven, niet de bevoegdheid besloten ligt om, met het oog op de openbaarmaking daarvan, in de uitspraak of een daartoe behorende bijlage andere gegevens op te nemen dan de gegevens die op grond van de voorschriften van de Vierde afdeling van Titel VI van het Tweede Boek Sv in de uitspraak moeten worden opgenomen. Het is de rechter wel toegestaan te bepalen dat de openbaarmaking van de uitspraak niet plaatsvindt door openbaarmaking van de volledige (niet-geanonimiseerde) tekst van de uitspraak, maar door publicatie van bijvoorbeeld een deel van de uitspraak of van een samenvatting van wat in de uitspraak is opgenomen. De Hoge Raad oordeelt dat het hof, door te bepalen dat een recente foto van de verdachte wordt gevoegd bij de te publiceren samenvatting van de uitspraak, kennelijk geoordeeld heeft dat openbaarmaking van deze uitspraak mede mag bestaan uit openbaarmaking van die foto van de verdachte. Dat oordeel is, gelet op hetgeen is vooropgesteld en in aanmerking genomen dat die foto niet behoort tot de gegevens die in deze uitspraak moeten worden opgenomen, onjuist.

ANNOTATIE

Het oogmerk een ander te dwingen iets te doen of te dulden, als bedoeld in artikel 282a Sr.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 24 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1969.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie gijzeling is bewezen verklaard, over de bewezenverklaring. Het voert daartoe aan dat uit de gebruikte bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat de verdachte het slachtoffer van haar vrijheid heeft beroofd en beroofd gehouden met het oogmerk haar zoon te dwingen iets te doen of niet te doen.

De Hoge Raad overweegt dat de bewezenverklaring op onder meer het proces-verbaal van aangifte, opgemaakt d.d. 16 oktober 2017, voor zover – zakelijk weergegeven – inhoudende als verklaring van het slachtoffer, afgelegd op 16 oktober 2017 vanaf 03:15 uur steunt, inhoudende:

‘Plaats delict en pleegdatum/tijd: tussen 15 oktober 2017 om 23:00 uur en 16 oktober 2017 om 03:00 uur

Op 16 oktober 2017 te 03:15 uur, verscheen voor mij een persoon die opgaf te zijn: [Het slachtoffer].

Zij deed aangifte en verklaarde het volgende.

Ik ben van het kienen naar huis gereden. Dit was omstreeks 22:50 uur. Dit was bij kienzaal [...]. Het is ongeveer 8 minuten rijden met de scootmobiel van de kienzaal naar mijn woning. Dit is een hoekwoning. Ik ben via de achterom gegaan. Ik heb toen de scootmobiel achter in de tuin gezet onder het afdak. Toen ik de tuinpoort wilde afsluiten zag ik dat de verdachte ineens voor me stond. Ik kreeg niet meer de kans om de poort af te sluiten. Ik wilde toen de poort uit rennen, weg van mijn woning, maar hij hield mij op dat moment tegen met beide handen. Ik wilde wegrennen, maar dat lukte niet. Ik begon te schreeuwen en hij begon te roepen dat ik naar binnen moest gaan. Ik moest stil zijn van hem maar ik begon nog harder te schreeuwen. Ik zag dat hij een vuurwapen in zijn hand had en dat hij dit vuurwapen op mij richtte. Hij zei tegen mij dat wanneer ik niet naar binnen zou gaan de tuin in, dat hij mij in de benen zou

schieten.

Toen ben ik de tuin ingelopen richting de achterdeur van mijn woning. Op dat moment had ik geen sleutels meer, want deze sleutels stonden nog op de poort. Ik zag dat de verdachte deze sleutels van de poort afhaalde en de poort van de tuin dichtmaakte. Daarna is hij naar de keukendeur gelopen en heeft hij de keukendeur met mijn sleutels opengemaakt. Ik moest voorop lopen. Ik zag dat de verdachte het vuurwapen op mij bleef richten. Ik zei nog tegen hem: “doe dat ding weg”. Hij zei toen: “nee, nee”. Toen zijn we naar binnen gegaan.

Ik zei tegen hem dat deze situatie mij op mijn maag was geslagen en dat ik mezelf had ondergepoept. Ik heb toen aangegeven dat ik naar boven wilde gaan om me te verschonen en me op te frissen. Dit vond de verdachte goed. Hij is toen achter me aan gelopen naar boven. Ik voelde toen dat hij me in mijn kont kneep. Hij zei toen: “Ik voel het al, je bent helemaal nat”. Toen ik naar boven liep, heb ik mijn hond meegenomen. Ik wilde niet dat de verdachte mijn hond iets zou aan doen. Toen we eenmaal boven kwamen, zijn we eerst naar de slaapkamer gegaan waar ik mijn broek heb uitgedaan. De verdachte was hier bij. Daarna zijn we naar de badkamer gegaan. Op de badkamer heb ik mijn onderbroek uitgedaan en een schone onderbroek aangedaan. Ik ben toen teruggelopen naar de slaapkamer om een schone lange broek aan te trekken. Ik hoorde dat de verdachte nog tegen me zei: “Je hoeft geen broek aan te trekken, doe maar een ochtendjas aan, dan kom ik er eerder bij”. Ik heb toch gewoon een lange broek aangedaan. Daarna zijn we naar beneden gelopen. De gehele tijd heeft hij zijn vuurwapen op mij gericht gehad. Later heb ik trouwens nog een keer van angst in mijn broek gepoept.

Toen we eenmaal beneden zijn gekomen moest ik gaan zitten op de eenzitsbank. Hij is toen op de stoel gaan zitten aan de eetkamertafel. Hij zei toen tegen me dat ik morgen naar de gevangenis moest bellen en tegen mijn zoon moest zeggen dat hij L1 moest bellen om te zeggen dat de verdachte onschuldig heeft vastgezeten in de zaak van de Bende van Venlo. Mijn zoon moest zijn naam zuiveren. Dit zei de verdachte tegen mij onder bedreiging van zijn vuurwapen. Toen we in de woonkamer zaten, zei de verdachte tegen mij dat wanneer de politie zou komen hij mij dood zou schieten en dat de politie hem dan maar zou doodschieten. Ik zei: “ja fijn”. Ik wilde niets meer zeggen want steeds zei hij tegen me: “hou je mond”. De verdachte wilde op een gegeven moment wat drinken gaan pakken en liep toen naar de keuken. Hij zei tegen me of ik geen koffie voor hem kon gaan maken. Ik dacht, ik loop ook naar de keuken. Ik had nog een andere sleutelbos liggen waar de sleutels van de achterdeur en van de tuinpoort aan zaten. Ik wist dat deze nog op het aanrecht lagen. Ik heb toen de metalen bus waar de pads in liggen van de Senseo stiekem voor de sleutels kunnen zetten zodat de verdachte deze niet meer zag liggen. Dit had ik gedaan zodat ik misschien op een later tijdstip de woning kon ontvluchten.

Op een gegeven moment ben ik weer terug kunnen gaan naar de woonkamer. Ik zag dat de verdachte nog in de keuken bleef. Ik zag dat hij water aan het drinken was. Volgens mij heeft hij 3 glazen water gedronken. Toen hij water aan het drinken was, zag ik kans om mijn tas van de eetkamertafel op een eetkamerstoel te zetten. Ik ben toen aan de eetkamertafel gaan zitten. Ik ben toen gaan zitten naast de stoel waar ik mijn tas had neergezet. Ik ben toen een sigaret gaan roken. De verdachte wilde ook een sigaret. Op een gegeven moment zag ik kans om mijn telefoon uit mijn tas te pakken. Ik heb de telefoon toen in mijn broekzak kunnen doen. Kort daarna heb ik naar de wc kunnen vluchten.

Opmerking verbalisant: het verhoor wordt omstreeks 03:53 uur verbroken (hof: onderbroken) voor een onderzoek naar epitheel.

V: Waar heeft de verdachte u vastgepakt? Was dit aan de jas?

A: Nee, ik had geen jas aan. Ik had een vest aan. Hij heeft mij vastgepakt aan mijn beide bovenarmen, dit was het moment dat hij ineens voor me stond in de brandgang.

Opmerking verbalisant: het vest is door de forensische opsporing in beslag genomen voor sporenonderzoek. Het verhoor wordt omstreeks 04:15 uur hervat.

Toen ik op de wc zat, heb ik de politie kunnen bellen.

Ik hoorde dat de verdachte toen aan de deurklink van de wc deur aan het trekken was. Ik moest de deur van hem openmaken. Ik hoorde dat hij eerst in het Turks aan het praten was tegen me. Op een gegeven moment ging hij Nederlands tegen mij praten. Toen hoorde ik dat hij zijn vuurwapen aan het doorladen was. Eerder heeft hij in mijn bijzijn ook het vuurwapen doorgeladen en dit was hetzelfde geluid. Ik hoorde dat hij tegen me aan het schreeuwen was dat wanneer ik niet van de wc af zou komen hij door de wc deur op mij zou schieten. Ik ben toen niet meer van de wc afgekomen. Ik heb de hele tijd met de politie gebeld totdat de politie bij mij naar binnenviel.

V: Hoe lang heeft u op de wc gezeten?

A: Ik denk 2 à 3 uur. Zolang heb ik ook met de politie gebeld. Ik denk dat de verdachte ongeveer 10 minuten heeft liggen schreeuwen en dat hij zijn wapen door ging laden. Op een gegeven moment heb ik ook niets meer gehoord. Ik moest op de wc blijven zitten van de politie.

V: Hoe lang heeft het geduurd vanaf het moment dat jullie in de woning kwamen totdat het moment dat u naar de wc kon vluchten?

A: Ik denk zeker een half uur.

V: Wat heeft de verdachte nog meer tegen u gezegd?

A: Hij heeft veel tegen me gescholden. Hij vroeg op een gegeven moment of ik hem wilde pijpen. Dit heb ik niet gedaan. Ik zag dat hij zelfs zijn broek openmaakte. Ik zag dat hij de knoop van zijn broek openmaakte. Hij heeft niet zijn geslachtsdeel laten zien. Ik zag dat hij wel steeds aan zijn kruis zat te wrijven.

V: Op welke manieren heeft de verdachte u mishandeld?

A: Alleen het moment toen ik thuis kwam en ik weg wilde rennen van de verdachte. Toen heeft hij mij met beide handen vastgepakt. Hij heeft mij op dat moment ook tegen de muur geduwd van de brandgang. Toen ben ik me gaan verdedigen en heb ik hem gekrabd in zijn gezicht. Ik denk dat hij me 2 minuten later heeft losgelaten. Op ongeveer ditzelfde moment begon hij te dreigen met het vuurwapen.

V: Wat wilde de verdachte nog meer?

A: Hij wilde geld van mij hebben, maar ik zei tegen hem dat ik niks had.

V: Wat is de geschiedenis van de verdachte en met u?

A: De verdachte is veroordeeld in de zaak van de Bende van Venlo. Volgens hem heeft hij onschuldig vastgezet in deze zaak. Ongeveer 4 à 5 jaar geleden heeft hij mij ook al eens gegijzeld. Toen wilde hij ook dat mijn zoon, zijn naam zou zuiveren.

V: Hoe zag het vuurwapen eruit?

A: De kleur was zwart. Het viel me op dat dit wapen een lange loop had en een klein handvat. Het wapen was wel een handwapen. Ik zag dat hij dit wapen voor in zijn broek had geduwd en ook achter in zijn zak droeg. Ook had hij dit wapen tussen zijn benen liggen toen hij op de eetkamerstoel zat.'

De Hoge Raad overweegt dat artikel 282 lid 1 Sr en artikel 282a lid 1 Sr van belang zijn en overweegt dat artikel 282a Sr is ingevoerd bij Wet van 19 mei 1988, houdende uitvoering van het op 14 december 1973 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake de voorkoming en bestraffing van misdrijven tegen internationaal beschermde personen, met inbegrip van diplomaten en van het op 17 december 1979 te New York tot stand gekomen Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, *Stb.* 1988, 276 en bij Wet van 19 mei 1988, houdende wijziging van de wet tot uitvoering van het op 14 december 1973 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake de voorkoming en bestraffing van misdrijven tegen internationaal

beschermde personen, met inbegrip van diplomaten en van het op 17 december 1979 te New York tot stand gekomen Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, *Stb.* 1988, 277. De Hoge Raad haalt artikel 1 lid 1 Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars aan. De Hoge Raad haalt daarnaast de relevante wetgeschiedenis bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Rijkswet van 19 mei 1988, houdende de goedkeuring van het op 17 december 1979 te New York tot stand gekomen Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, *Stb.* 1988, 275 (*Kamerstukken II* 1983/84, 18438 (R 1261), nrs. 1-3, p. 9.) en de relevante wetschiedenis bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de genoemde Wet van 19 mei 1988, *Stb.* 1988, 276 (*Kamerstukken II* 1983/84, 18439, p. 12. en *Kamerstukken II* 1987/88, 20373, nr. 3, p. 1-2.) aan.

De Hoge Raad overweegt dat de – met de tenlastelegging overeenstemmende – bewezenverklaring toegesneden is op artikel 282a Sr. Bestanddeel daarvan is handelen ‘met het oogmerk een ander te dwingen iets te doen of niet te doen’. De dader van het in artikel 282a Sr omschreven feit is daarom slechts strafbaar indien hij handelt met het oogmerk ‘een ander’ dan de gijzelaar te dwingen iets te doen of niet te doen (vgl. ECLI:NL:HR:2015:1695). Uit de verdragscontext en wetgeschiedenis volgt bovendien – in overeenstemming met het gewone spraakgebruik – dat de verdachte daarbij moet handelen met het oogmerk om die ander onder druk van het wederrechtelijk van de vrijheid beroven of beroofd houden van iemand te dwingen iets te doen of niet te doen.

De Hoge Raad oordeelt dat voor zover de klacht op de opvatting berust dat voor een veroordeling ter zake van artikel 282a lid 1 Sr vast moet komen te staan dat de verdachte de ander al daadwerkelijk heeft gedwongen iets te doen of niet te doen, dan wel al daadwerkelijk heeft geprobeerd de ander te dwingen iets te doen of niet te doen, de klacht faalt omdat die opvatting onjuist is. De Hoge Raad oordeelt dat de klacht slaagt voor zover die erover klaagt dat uit de bewijsmotivering niet zonder meer volgt dat de verdachte het in de tenlastelegging omschreven oogmerk had. Het hof heeft immers in dat verband niet meer vastgesteld dan dat de verdachte het slachtoffer onder bedreiging van een vuurwapen heeft gedwongen haar woning in te gaan, hij in de woning van de aangeefster is gebleven, haar is blijven bedreigen en tegen haar heeft gezegd dat zij de volgende dag haar zoon, moest bellen en dan tegen hem moest zeggen dat hij, L1, de regionale omroep van Limburg, moest bellen om te zeggen dat de verdachte onschuldig heeft vastgezet in de zaak van de Bende van Venlo. Daarmee heeft het hof ontoereikend gemotiveerd dat de verdachte het oogmerk had haar zoon onder druk van de vrijheidsberoving van het slachtoffer te dwingen iets te doen.

RECHTSPRAAK

Heeft hof zich in ontnemingsprocedure ten onrechte niet gebonden geacht aan 's hofs oordeel in strafzaak dat het bij betrokkene aangetroffen contante geldbedrag van ongeveer € 100.000 afkomstig is uit eerdere door hem begane soortgelijke misdrijven?

Heeft hof zich in ontnemingsprocedure ten onrechte niet gebonden geacht aan 's hofs oordeel in strafzaak dat het bij betrokkene aangetroffen contante geldbedrag van ongeveer € 100.000 afkomstig is uit eerdere door hem begane soortgelijke misdrijven?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof zich in de ontnemingsprocedure ten onrechte niet gebonden heeft geacht aan het oordeel van het hof in de strafzaak dat het bij de betrokkene aangetroffen contante geldbedrag van ongeveer € 100.000 afkomstig is uit eerdere door hem begane soortgelijke misdrijven, althans dat het oordeel van het hof dat er niet voldoende concrete aanwijzingen bestaan dat de betrokkene soortgelijke feiten en/of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, heeft begaan, ontoereikend gemotiveerd is.

Het hof heeft onder meer geoordeeld dat het niet aannemelijk is geworden dat de aangetroffen contante gelden zijn behaald met de in de strafzaak bewezen verklaarde feiten. Tegen dat oordeel wordt in cassatie niet opgekomen. Het cassatiemiddel heeft wel betrekking op het oordeel van het hof dat niet voldoende concrete aanwijzingen bestaan dat de aangetroffen contante geldbedragen afkomstig zijn uit 'een concreet gronddelict gerelateerd aan de illegale hennepcultuur' – waarbij het hof met dat gronddelict het oog heeft op een door de betrokkene begaan gronddelict van het in de strafzaak bewezen verklaarde witwassen – en dat ook anderszins niet voldoende aanwijzingen bestaan dat de betrokkene soortgelijke feiten of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie, als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud) Sr, heeft begaan.

De berekeningswijze van de (eenvoudige) kasopstelling kan worden gehanteerd bij de

toepassing van artikel 36e lid 2 Sr, indien het aan de hand van die berekening vastgestelde bedrag in voldoende mate kan worden gerelateerd aan het feit of de feiten waarvoor de betrokkene is veroordeeld dan wel aan andere, concreet aangeduide strafbare feiten waaromtrent voldoende aanwijzingen bestaan dat zij door de betrokkene zijn begaan als bedoeld in artikel 36e lid 2 Sr, of – als het bewezen verklaarde feit is begaan voor 1 juli 2011 – aan concreet aangeduide soortgelijke feiten en/of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, waaromtrent voldoende aanwijzingen bestaan dat zij door de betrokkene zijn begaan, als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud) Sr. (Vgl. HR 6 juli 2021, ECLI:NL:HR:2021:1077, r.o. 2.5.2 en HR 12 oktober 2021, ECLI:NL:HR:2021:1501, r.o. 2.4.3.)

Als de rechter in de ontnemingsprocedure oordeelt dat ‘voldoende aanwijzingen’ bestaan dat de betrokkene andere feiten in de zin van artikel 36e lid 2 Sr, dan wel soortgelijke feiten en/of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, in de zin van artikel 36e lid 2 (oud) Sr, heeft begaan, moet (de totstandkoming van) dat oordeel voor het bewijs in de ontnemingsprocedure in overeenstemming zijn met de onschuldpresumptie. De in artikel 36e lid 2 Sr bedoelde ‘voldoende aanwijzingen’ mogen daarom niet door de rechter worden aangenomen indien niet buiten redelijke twijfel kan worden vastgesteld dat de betreffende feiten door de betrokkene zijn begaan. (Vgl. HR 29 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1523.)

Het cassatiemiddel neemt tot uitgangspunt dat het hof in de onderhavige ontnemingszaak is afgeweken van het oordeel van het hof in de strafzaak over het bewezen verklaarde witwassen, voor zover dat laatstgenoemde oordeel inhoudt dat ‘de verdachte al gedurende langere tijd actief is in het criminele circuit dat zich bezighoudt met de illegale hennepsteelt’ en dat ‘het in de woning van de verdachte aangetroffen geldbedrag van ongeveer 100.000 euro uit eigen misdrijf afkomstig is’. Het hof heeft echter in de onderhavige ontnemingszaak wel degelijk tot uitgangspunt genomen dat in de strafzaak is geoordeeld dat ‘de aangetroffen contante gelden ter hoogte van ongeveer € 100.000,- (...) uit eigen misdrijf afkomstig zijn nu het aannemelijk is dat betrokkene al gedurende langere tijd actief is in het criminele circuit dat zich bezighoudt met de illegale hennepsteelt’. Maar omdat in de strafzaak het hof de verdachte heeft vrijgesproken van de verkoop van hennepstekken en/of hennepplanten en het telen van hennep in de periode van 1 januari 2010 tot en met 22 maart 2011, heeft het hof in de onderhavige ontnemingszaak niettemin geoordeeld dat er onvoldoende concrete aanwijzingen zijn voor een concreet aan illegale hennepsteelt gerelateerd (grond)delict waaruit dat geldbedrag als voordeel afkomstig is. Voor zover het cassatiemiddel uitgaat van een andere lezing van de overwegingen van het hof, mist het dus feitelijke grondslag.

Voor zover het cassatiemiddel berust op de opvatting dat het oordeel in de strafzaak dat het bewezen verklaarde voorhanden hebben van een geldbedrag van ongeveer € 100.000 niet kan

worden gekwalificeerd als witwassen omdat dat geldbedrag uit eigen misdrijf afkomstig is, zonder meer met zich brengt dat vaststaat dat dit geldbedrag (geheel) is verkregen door middel van of uit de baten van feiten als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud) Sr, vindt het geen steun in het recht. Het is immers aan de rechter in de ontnemingsprocedure om vast te stellen of dergelijke feiten buiten redelijke twijfel kunnen worden vastgesteld.

Het cassatiemiddel kan ook niet slagen voor zover het zich keert tegen het oordeel van het hof dat ook anderszins niet voldoende aanwijzingen bestaan dat de betrokkene feiten in de zin van artikel 36e lid 2 (oud) Sr heeft begaan door middel waarvan of uit de baten waarvan wederrechtelijk voordeel is verkregen. Dat oordeel berust op een aan het hof voorbehouden waardering van de feiten. Verder is dit oordeel, waarin het hof mede heeft betrokken dat de betrokkene in de strafzaak is vrijgesproken van de verkoop van hennepstekken en/of hennepplanten en het telen van hennep in de periode van 1 januari 2010 tot en met 22 maart 2011, toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-01-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:4

Zaaknummer: 20/00373

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en C. Caminada

Advocaten: Brinkman, S.P.H. S.P.H. Brinkman

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Had cassatieberoep binnen veertien dagen na verstekuitspraak hof moeten worden ingesteld, nu dagvaarding in hoger beroep volgens akte van uitreiking aan verdachte in persoon is uitgereikt maar verdachte ten gevolge van Covid-19/corona niet heeft getekend voor ontvangst van dagvaarding?

Had cassatieberoep binnen veertien dagen na verstekuitspraak hof moeten worden ingesteld, nu dagvaarding in hoger beroep volgens akte van uitreiking aan verdachte in persoon is uitgereikt maar verdachte ten gevolge van Covid-19/corona niet heeft getekend voor ontvangst van dagvaarding?

In artikel 432 lid 1 aanhef en onder a Sv is bepaald dat het cassatieberoep moet worden ingesteld binnen veertien dagen na de einduitspraak als de dagvaarding of oproeping om op de terechtzitting te verschijnen of de aanzegging of oproeping voor de nadere terechtzitting aan de verdachte in persoon is gedaan of betekend (uitgereikt).

Op grond van de inhoud van de akte van uitreiking bij de dagvaarding in hoger beroep en de aan die akte gehechte 'aanvulling op de akte van uitreiking' en in aanmerking genomen dat voor de rechtsgeldigheid van die betekening een op de akte gestelde handtekening voor ontvangst geen vereiste is, is de dagvaarding in hoger beroep overeenkomstig artikel 36e lid 1 aanhef en onder b Sv, in samenhang met artikel 2 Regeling modellen van akte gerechtelijke mededelingen en de in de bijlage bij de Regeling opgenomen aanvulling op de akte van uitreiking aan de verdachte in persoon betekend. Daarom had op grond van artikel 432 lid 1 aanhef en onder a Sv het cassatieberoep moeten worden ingesteld binnen veertien dagen na de einduitspraak van het hof van 8 oktober 2020. Het beroep is echter pas ingesteld op 27 oktober 2020. Dit brengt mee dat de Hoge Raad het cassatieberoep niet in behandeling kan nemen.

De Hoge Raad verklaart het beroep niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-01-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:3

Zaaknummer: 20/03450

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en M. Kuijer

Advocaten: M.G. Doornbos

Wetsartikelen: 416 Sv

RECHTSPRAAK

Beroep op overschrijding redelijke termijn niet voor het eerst in cassatie. Schriftuur benadeelde partij (moeder). Is voldaan aan voorwaarden voor toekenning van schadevergoeding wegens shockschade?

Beroep op overschrijding redelijke termijn niet voor het eerst in cassatie. Schriftuur benadeelde partij (moeder). Is voldaan aan voorwaarden voor toekenning van schadevergoeding wegens shockschade?

Tweede middel namens verdachte

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat volstaan kan worden met de enkele constatering dat een overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM heeft plaatsgevonden.

In het geval dat de zaak in laatste feitelijke aanleg is behandeld in tegenwoordigheid van de verdachte en/of zijn raadsman en op de terechtzitting niet een verweer is gevoerd over de overschrijding van de redelijke termijn, moet worden aangenomen dat de verdachte niet langer dan redelijk is onder de dreiging van een (verdere) strafvervolgning heeft geleefd. Een klacht in cassatie over de overschrijding van de redelijke termijn als gevolg van het tijdsverloop voor de bestreden uitspraak, kan in zo'n geval niet slagen. (Vgl. HR 17 juni 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD2578, r.o. 3.9.)

Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 20 november 2020 en 4 december 2020 is de zaak behandeld in aanwezigheid van de verdachte en zijn raadvrouw en is door of namens de verdachte geen verweer gevoerd over de overschrijding van de redelijke termijn. Gelet op wat hiervoor is overwogen, stuit het cassatiemiddel daarop af.

Middel namens de benadeelde partij

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof de benadeelde partij [betrokkene 1] ten

onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in haar vordering omdat niet is voldaan aan de voorwaarden voor toekenning van schadevergoeding wegens zogenoemde shockschade.

De Hoge Raad herhaalt de relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:2019:793 met betrekking tot de in artikel 6:106 onder b BW bedoelde aantasting van de persoon 'op andere wijze', ECLI:NL:HR:2016:2201 met betrekking tot shockschade, waarbij de schade niet is geleden door de persoon die is gedood of gewond als gevolg van het ten laste gelegde feit maar door een naaste, en ECLI:NL:HR:2021:1024 met betrekking tot geestelijk letsel van de persoon die zelf slachtoffer is van het ten laste gelegde feit.

Dat aldus een verschil bestaat in de beoordeling van enerzijds shockschade en anderzijds alle andere schade die het gevolg is van een aantasting in de persoon 'op andere wijze' als bedoeld in artikel 6:106 aanhef en onder b BW, hangt hiermee samen dat in een geval waarin het gaat om de vergoeding van shockschade de aansprakelijkheid berust op een onrechtmatige daad van de pleger van het ten laste gelegde feit, niet alleen jegens degene die dientengevolge is gedood of gekwetst, maar ook jegens de benadeelde partij bij wie door het waarnemen daarvan of door de directe confrontatie met de ernstige gevolgen ervan, een hevige emotionele schok is teweeggebracht. De wegens schending van deze norm op grond van artikel 6:106 aanhef en onder b BW te vergoeden schade is beperkt tot (de gevolgen van) het uit de emotionele schok voortvloeiende geestelijk letsel als dit voldoet aan de hiervoor genoemde, uit vaste rechtspraak (sinds HR 22 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5356) voortvloeiende eisen.

Het hof heeft met het oog op de beoordeling van de vordering van de benadeelde partij voor zover die strekt tot vergoeding van shockschade, vastgesteld dat (i) de benadeelde partij op 10 januari 2018 een consult heeft gehad bij een psycholoog bij Caresharing in Amsterdam, en dat de behandelaar – zonder een diagnose te stellen – een beeld zag van een ernstig getraumatiseerde vrouw, (ii) het wegens drukte bij en ziekte van de benadeelde partij niet is gekomen tot een tweede afspraak bij Caresharing, en (iii) blijkens een mededeling van de huisarts van 18 juni 2018 de benadeelde partij bij praktijk-ondersteunende psychologen is geweest 'in verband met de verwerking'. Het hof heeft geoordeeld dat op grond hiervan niet is komen vast te staan dat bij de benadeelde partij sprake is van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld, voortvloeiend uit een hevige emotionele schok door de directe confrontatie met de ernstige gevolgen van het strafbare feit. Dit oordeel, dat mede ten grondslag ligt aan de beslissing om de benadeelde partij niet-ontvankelijk te verklaren in de vordering tot immateriële schadevergoeding, geeft in het licht van wat hiervoor is vooropgesteld, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1947

Zaaknummer: 20/04285

Rechters: V. van den Brink, M.J. Borgers, C.E. du Perron, C.H. Sieburgh en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 6:106 BW

RECHTSPRAAK

Moet raadkamer (inhoudelijk) beslissen op verweer dat zich situatie voordoet dat strafbepaling waarop verdenking is gegrond, onverbindend is?

Moet raadkamer (inhoudelijk) beslissen op verweer dat zich situatie voordoet dat strafbepaling waarop verdenking is gegrond, onverbindend is?

De cassatiemiddelen klagen over de verwerping door de rechtbank van het verweer dat artikel 2:50a lid 1 van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Haarlem (hierna: APV Haarlem) onverbindend is en dat daarom het belang van strafvordering niet het voortduren van het beslag vordert. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Vooropgesteld moet worden dat het onderzoek in raadkamer naar aanleiding van een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv een summier karakter draagt. Dat betekent dat van de rechter niet kan worden gevergd ten gronde in de mogelijke uitkomst van een nog te voeren hoofdzaak of ontnemingsprocedure te treden. Daarvoor is in de beklagprocedure geen plaats omdat ten tijde van een dergelijke procedure veelal het dossier zoals dat uiteindelijk aan de zittingsrechter in de hoofd- of ontnemingszaak zal worden voorgelegd, nog niet compleet is en omdat voorkomen moet worden dat de beklagrechter vooruitloopt op het in de hoofd- of de ontnemingszaak te geven oordeel. (Vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o. 2.2.)

De rechtbank heeft vastgesteld dat onder de klager op grond van artikel 94 Sv beslag is gelegd op het in het klaagschrift bedoelde voorwerp. Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene dat is gericht tegen een beslag dat is gelegd op grond van artikel 94 Sv, moet de rechter a. beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo nee, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering verzet zich onder meer tegen teruggave als niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring zal bevelen. (Vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o.

2.8 en 2.9.)

In deze zaak is namens de klager aangevoerd dat de inbeslagneming heeft plaatsgevonden op grond van de verdenking dat artikel 2:50a lid 1 APV Haarlem is overtreden, maar dat deze strafbaarstelling wegens onder meer strijd met de Grondwet onverbindend is. Daarmee is de – uitzonderlijke – vraag aan de orde of de raadkamer moet beslissen op het verweer dat zich de situatie voordoet dat de strafbepaling waarop de verdenking is gegrond, onverbindend is. Voor de beantwoording van deze vraag is van belang dat (i) als de strafbaarstelling onverbindend is, er geen sprake meer kan zijn van de aan die inbeslagneming ten grondslag liggende verdenking en de verbeurdverklaring niet zal kunnen worden bevolen, zodat het belang van strafvordering het voortduren van het beslag niet vordert, en (ii) een oordeel over de (on)verbindendheid van een strafbepaling niet is verweven met waarderingen van feitelijke aard. Dat betekent dat de raadkamer moet beslissen op een verweer dat inhoudt dat de strafbepaling waarop de verdenking is gegrond, onverbindend is. Het onder 2.5.1 aangeduide summie karakter van de klaagschriftprocedure van artikel 552a Sv staat aan deze specifieke plicht niet in de weg. Wel heeft het oordeel in de klaagschriftprocedure een voorlopig karakter, in die zin dat de rechter die later in de strafzaak oordeelt over hetgeen aan de verdachte ten laste wordt gelegd, niet is gebonden aan het oordeel van de raadkamer dat wordt gegeven naar aanleiding van een in de beklagprocedure gevoerd verweer.

De rechtbank heeft niet (inhoudelijk) beslist op het verweer dat artikel 2:50a lid 1 APV Haarlem onverbindend is. Voor zover de cassatiemiddelen hierover klagen, zijn deze terecht voorgesteld.

De Hoge Raad merkt over de verbindendheid van deze bepaling het volgende op.

Artikel 7 lid 3 Grondwet waarborgt het recht in vrijheid de inhoud van te openbaren gedachten of gevoelens te bepalen. Op dit recht mogen alleen bij wet in formele zin beperkingen worden aangebracht. Artikel 7 lid 3 Grondwet staat op zichzelf niet eraan in de weg dat in een gemeentelijke verordening een regeling wordt opgenomen die niet de inhoud van te openbaren gedachten of gevoelens betreft, maar die met het oog op de openbare orde invulling geeft aan bijvoorbeeld de plaats en de wijze van openbaarmaking en verspreiding van gedachten of gevoelens door andere dan in lid 1 en 2 van artikel 7 Grondwet genoemde middelen. Een dergelijke regeling mag echter niet zo ver gaan dat daardoor aan een zelfstandig uitingsmiddel redelijkerwijze geen gebruik van enige betekenis meer wordt gelaten. (Vgl. HR 10 november 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC9136 en ABRvS 14 juli 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BN1135, r.o. 2.12.3).

Artikel 2:50a lid 1 APV Haarlem verbiedt op openbare plaatsen of in voor het publiek

openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar kleding en goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken vertonen – of daarmee sterke gelijkenis hebben – van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een werkzaamheid of doel in strijd met de openbare orde. Uit de toelichting op deze APV-bepaling blijkt dat ermee is beoogd in de publieke ruimte uiterlijk vertoon dat bestaat in het zichtbaar hebben van goederen en dat verband houdt met verboden en ontbonden organisaties, strafbaar te stellen. Door op deze wijze het, in artikel 7 lid 3 Grondwet gewaarborgde, recht te beperken om in vrijheid de inhoud van te openbaren gedachten of gevoelens te bepalen en daaraan door het zichtbaar maken van kleding en goederen uiting te geven, brengt de APV-bepaling een beperking aan die niet in een gemeentelijke verordening mag worden aangebracht. Artikel 2:50a lid 1 APV Haarlem is daarom onverbindend.

Het vorenstaande brengt met zich dat de cassatiemiddelen voor het overige geen bespreking behoeven.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst de zaak terug naar de rechtbank Noord-Holland, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1946

Zaaknummer: 21/00292

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers, M. Kuijer en T. Kooijmans

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 552a Sv en 2:50a APV Haarlem

RECHTSPRAAK

Is sprake van ‘geautomatiseerd werk’ als bedoeld in artikel 138b Sr?

Is sprake van ‘geautomatiseerd werk’ als bedoeld in artikel 138b Sr?

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van het in de tenlastelegging voorkomende begrip ‘geautomatiseerd werk’ in de zin van artikel 138b Sr.

Een inrichting kan alleen als een ‘geautomatiseerd werk’ in de zin van artikel 80sexies (oud) Sr worden aangemerkt als zij geschikt is om drie functies te vervullen, te weten opslag, verwerking en overdracht van gegevens. Het begrip ‘geautomatiseerd werk’ in de zin van artikel 80sexies (oud) Sr is echter niet beperkt tot apparaten die zelfstandig aan deze drievoudige eis voldoen. Ook netwerken bestaande uit computers die door middel van via het internet verspreide software met elkaar zijn verbonden en/of telecommunicatievoorzieningen vallen onder dat begrip, evenals delen van zulke geautomatiseerde werken. (Vgl. HR 26 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY9718 en, over het in artikel 161sexies (oud) Sr voorkomende begrip ‘geautomatiseerd werk’, HR 22 februari 2011, ECLI:NL:HR:2011:BN9287.) Dat zo een apparaat, netwerk of deel daarvan slechts met behulp van een of meer computerprogramma’s die functies van opslag, verwerking en overdracht van gegevens kan vervullen, brengt mee dat een belemmering van de werking van een computerprogramma waarmee een of meer van die functies worden vervuld ook kan worden aangemerkt als een belemmering van de werking van dit geautomatiseerd werk.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte via de website ‘[internetsite 1]’ zestien Distributed Denial of Service-aanvallen (hierna: DDoS-aanvallen) heeft laten uitvoeren op de website ‘[internetsite 2]’, en dat de toegang tot de website ‘[internetsite 2]’ door deze aanvallen daadwerkelijk (tijdelijk) belemmerd is geweest. Op grond hiervan heeft het hof bewezen verklaard dat de verdachte de toegang tot en/of het gebruik van een geautomatiseerd werk heeft belemmerd. In het licht van de wetsgeschiedenis en gelet op wat hiervoor is vooropgesteld, geeft dit oordeel niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat de instandhouding van een actieve website vereist dat een geautomatiseerd werk in de hiervoor bedoelde zin in werking is, en dat het uitvoeren

van een DDoS-aanval de toegang tot die website belemmert, wat meebrengt dat daardoor ook de werking van dit geautomatiseerd werk, voor zover het de functionaliteit van die website in stand houdt, wordt belemmerd.

Het cassatiemiddel faalt.

Aantekening verdient dat wat hiervoor is overwogen over een geautomatiseerd werk in de zin van artikel 80sexies (oud) Sr, in het licht van de wetsgeschiedenis ook van toepassing is op het huidige artikel 80sexies Sr, dat volgens de wetsgeschiedenis immers een verruiming vormt ten opzichte van artikel 80sexies (oud) Sr.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1944

Zaaknummer: 20/02313

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: H.M.W. Daamen

Wetsartikelen: 138b Sr en 80sexies Sr

RECHTSPRAAK

Heeft verdachte aangeefster van haar vrijheid beroofd en beroofd gehouden met het oogmerk haar zoon te dwingen iets te doen of niet te doen?

Heeft verdachte aangeefster van haar vrijheid beroofd en beroofd gehouden met het oogmerk haar zoon te dwingen iets te doen of niet te doen?

Het cassatiemiddel klaagt over het onder 1 bewezen verklaarde. Het voert daartoe aan dat uit de gebruikte bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat de verdachte [slachtoffer 1] van haar vrijheid heeft beroofd en beroofd gehouden met het oogmerk [slachtoffer 2] te dwingen iets te doen of niet te doen.

De – met de tenlastelegging overeenstemmende – bewezenverklaring is toegesneden op artikel 282a Sr. Bestanddeel daarvan is handelen ‘met het oogmerk een ander te dwingen iets te doen of niet te doen’. De dader van het in artikel 282a Sr omschreven feit is daarom slechts strafbaar indien hij handelt met het oogmerk ‘een ander’ dan de gijzelaar te dwingen iets te doen of niet te doen (vgl. HR 23 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1695). Uit de hierboven weergegeven verdragscontext en wetsgeschiedenis volgt bovendien – in overeenstemming met het gewone spraakgebruik – dat de verdachte daarbij moet handelen met het oogmerk om die ander onder druk van het wederrechtelijk van de vrijheid beroven of beroofd houden van iemand te dwingen iets te doen of niet te doen.

Voor zover het cassatiemiddel berust op de opvatting dat voor een veroordeling ter zake van artikel 282a lid 1 Sr moet komen vast te staan dat de verdachte de ander al daadwerkelijk heeft gedwongen iets te doen of niet te doen, dan wel al daadwerkelijk heeft geprobeerd de ander te dwingen iets te doen of niet te doen, faalt het omdat die opvatting onjuist is.

Voor zover het cassatiemiddel erover klaagt dat uit de bewijsmotivering niet zonder meer volgt dat de verdachte het oogmerk had, slaagt het. Het hof heeft immers in dat verband niet meer vastgesteld dan dat de verdachte [slachtoffer 1] onder bedreiging van een vuurwapen heeft gedwongen haar woning in te gaan, hij in de woning van de aangeefster is gebleven, haar

is blijven bedreigen en tegen haar heeft gezegd dat zij de volgende dag [slachtoffer 2], haar zoon, moest bellen en dan tegen hem moest zeggen dat hij, [slachtoffer 2], L1 (de Hoge Raad begrijpt: de regionale omroep van Limburg) moest bellen om te zeggen dat de verdachte onschuldig heeft vastgezet in de zaak van de Bende van Venlo. Daarmee heeft het hof ontoereikend gemotiveerd dat de verdachte het oogmerk had [slachtoffer 2] onder druk van de vrijheidsberoving van [slachtoffer 1] te dwingen iets te doen.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1969

Zaaknummer: 20/03961

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.E.M. Röttgering en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 282a Sr

RECHTSPRAAK

Afwijzing getuigenverzoek toereikend gemotiveerd?

Afwijzing getuigenverzoek toereikend gemotiveerd?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane verzoek tot het horen van de getuige [betrokkene 1].

De Hoge Raad stelt de overwegingen van het EHRM in de zaak *Keskin/Nederland* met betrekking tot het horen van ‘prosecution witnesses’ (getuigen à charge) en ‘defence witnesses’ (getuigen à décharge) voorop.

In zijn arrest van 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1015 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat een tot de zittingsrechter gericht verzoek tot het horen van getuigen door de verdediging moet worden gemotiveerd. Deze motiveringsplicht houdt in dat de verdediging ten aanzien van iedere door haar opgegeven getuige moet toelichten waarom het horen van deze getuige van belang is voor enige in de strafzaak op grond van artikel 348 en 350 Sv te nemen beslissing. Aan dit motiveringsvereiste ligt ten grondslag dat de rechter in staat wordt gesteld de relevantie van het verzoek te beoordelen, mede in het licht van de onderzoeksbevindingen zoals deze zich op het moment van het verzoek in het dossier bevinden.

De uitspraak van het EHRM in de zaak *Keskin/Nederland* heeft aanleiding gegeven de eisen met betrekking tot de onderbouwing van verzoeken van de verdediging tot het oproepen en horen van getuigen bij te stellen waar het gaat om getuigen die een verklaring met een belastende strekking hebben afgelegd. In de terminologie van het EHRM betreft het dan ‘prosecution witnesses’ of getuigen à charge. Die bijstelling houdt – kort gezegd en voor zover hier van belang – in dat in bepaalde gevallen het belang bij het oproepen en horen van een getuige moet worden voorondersteld, zodat van de verdediging geen nadere onderbouwing van dit belang mag worden verlangd. Dat is aan de orde als het verzoek betrekking heeft op een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl deze getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking. Het gaat dan om een verklaring die door de rechter voor het bewijs van het ten laste gelegde feit zou kunnen worden gebruikt of al is gebruikt (vgl. HR 20 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:576).

In de onderhavige zaak heeft de raadsman van de verdachte verzocht om [betrokkene 1] als getuige op te roepen en te horen. Uit het verzoek en het verhandelde ter terechtzitting blijkt niet dat [betrokkene 1] – in het vooronderzoek of anderszins – al een verklaring had afgelegd met een belastende strekking, zodat het verzoek van de raadsman niet betrekking heeft op een getuige die een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking. Dat betekent dat de uit het hiervoor genoemde arrest van 4 juli 2017 voortvloeiende regel geldt dat het verzoek tot het horen van getuigen door de verdediging moet worden gemotiveerd.

Het hof heeft het verzoek tot het horen van [betrokkene 1] als getuige afgewezen op de grond dat de noodzaak tot het horen van deze getuige niet is gebleken. Daarin ligt als oordeel van het hof besloten dat de verdediging ontoereikend heeft gemotiveerd waarin het belang is gelegen om [betrokkene 1] als getuige te horen. Dit oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1931

Zaaknummer: 20/03537

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Toewijzing vordering tenuitvoerlegging bij veroordeling voor feit dat is begaan vóór oplegging van de voorwaardelijke straf.

Toewijzing vordering tenuitvoerlegging bij veroordeling voor feit dat is begaan vóór oplegging van de voorwaardelijke straf.

Het cassatiemiddel klaagt over de toewijzing door het hof van de vordering tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijk opgelegde straf.

Mede gelet op de bewoordingen van artikel 14c lid 1 Sr en de ratio van de algemene voorwaarde, moet worden aangenomen dat de tenuitvoerlegging van een voorwaardelijk opgelegde straf vanwege niet-naleving van de algemene voorwaarde niet kan worden gelast ter zake van een strafbaar feit waaraan de verdachte zich heeft schuldig gemaakt vóór de uitspraak waarbij de voorwaardelijke straf is opgelegd (vgl. HR 3 november 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ7258).

In aanmerking genomen dat het bewezen verklaarde feit is begaan op 12 april 2017 en dat het vonnis waarbij de voorwaardelijke straf waarvan de tenuitvoerlegging is gevorderd is opgelegd, dateert van een latere datum, te weten 19 januari 2018, had het hof dus niet de tenuitvoerlegging van die straf mogen gelasten.

Het cassatiemiddel is gegrond. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de last tot tenuitvoerlegging van de bij vonnis van 19 januari 2018, parketnummer 13-684317-17, voorwaardelijk opgelegde gevangenisstraf, wijst af de vordering tot tenuitvoerlegging van die straf en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1936

Zaaknummer: 20/02982

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: J.M.M. Heilbron

Wetsartikelen: 14c Sr

RECHTSPRAAK

**Bewijsklacht opzettelijk aanwezig hebben van MDA.
Bewijsklacht voorhanden hebben stempels ten behoeve van
een tabletteermachine.**

***Bewijsklacht opzettelijk aanwezig hebben van MDA. Bewijsklacht
voorhanden hebben stempels ten behoeve van een tabletteermachine.***

Het eerste cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring van feit 1, voor zover deze inhoudt dat de verdachte de in de grond aangetroffen 17,60 kilogram MDA opzettelijk aanwezig heeft gehad, niet zonder meer kan worden afgeleid uit de bewijsvoering. Het tweede cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring van feit 2, voor zover deze inhoudt dat de verdachte de in de grond aangetroffen grote hoeveelheid stempels ten behoeve van een tabletteermachine voorhanden heeft gehad, niet zonder meer kan worden afgeleid uit de bewijsvoering. Deze cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Het aanwezig hebben van verdovende middelen als bedoeld in artikel 2 aanhef en onder C en artikel 3 aanhef en onder C Opiumwet, geldt als misdrijf indien wordt ten laste gelegd en bewezen verklaard dat sprake is van opzet (daaronder begrepen voorwaardelijk opzet) op dat aanwezig hebben. Als dat opzet niet wordt ten laste gelegd en bewezen verklaard, of als de situatie van artikel 11 lid 6 of lid 7 Opiumwet zich voordoet, levert het handelen in strijd met artikel 2 aanhef en onder C en artikel 3 aanhef en onder C Opiumwet een overtreding op.

Van 'aanwezig hebben' als bedoeld in artikel 2 aanhef en onder C en artikel 3 aanhef en onder C Opiumwet is sprake als de verdachte feitelijke macht over de verdovende middelen kan uitoefenen in de zin dat hij daarover kan beschikken. De verdovende middelen hoeven zich daarvoor niet noodzakelijkerwijs in de directe nabijheid van de verdachte te bevinden. Voor de bewezenverklaring van het 'aanwezig hebben' hoeft niet te kunnen worden vastgesteld dat de verdovende middelen aan de verdachte toebehoren (vgl. HR 28 mei 1985, ECLI:NL:HR:1985:AC8903) of dat sprake is van beschikkings- of beheersbevoegdheid ten aanzien van de verdovende middelen (vgl. HR 23 september 1980, ECLI:NL:HR:1980:AC6985).

De strafbaarstelling van artikel 10a lid 1 Opiumwet betreft een misdrijf dat wordt bedreigd met

een gevangenisstraf van zes jaren. Ook al bevat de delictsomschrijving van artikel 10a lid 1 Opiumwet niet de term 'opzet', voor een veroordeling van het – als pleger – voorhanden hebben als bedoeld in artikel 10a lid 1 aanhef en onder 3° Opiumwet, is opzet (daaronder begrepen voorwaardelijk opzet) vereist op het voorhanden hebben en op de voorbereiding of bevordering van een feit als bedoeld in artikel 10 lid 4 of lid 5 Opiumwet. Dit brengt met zich dat het weliswaar niet noodzakelijk is dat de tenlastelegging de term 'opzet' bevat, maar uit de bewijsvoering moet wel volgen dat sprake is van opzet op het voorhanden hebben en op de voorbereiding of bevordering van een feit als bedoeld in artikel 10 lid 4 of lid 5 Opiumwet.

Daarnaast moet de verdachte weten of ernstige reden hebben om te vermoeden dat de voorwerpen, vervoermiddelen, stoffen, gelden of andere betaalmiddelen bestemd zijn tot het plegen van het feit als bedoeld in artikel 10 lid 4 of lid 5 Opiumwet.

In lijn met wat hiervoor is overwogen over 'aanwezig hebben', geldt dat van 'voorhanden hebben' als bedoeld in artikel 10a lid 1 Opiumwet sprake is als de verdachte feitelijke macht over de voorwerpen, vervoermiddelen, stoffen, gelden of andere betaalmiddelen kan uitoefenen in de zin dat hij daarover kan beschikken. Die voorwerpen, vervoermiddelen, stoffen, gelden of andere betaalmiddelen hoeven zich daarvoor niet noodzakelijkerwijs in de directe nabijheid van de verdachte te bevinden. Voor de bewezenverklaring van het 'voorhanden hebben' hoeft niet te kunnen worden vastgesteld dat de voorwerpen, vervoermiddelen, stoffen, gelden of andere betaalmiddelen aan de verdachte toebehoren of dat ten aanzien daarvan sprake is van beschikkings- of beheersbevoegdheid.

De bewezenverklaring onder 1 en 2 houdt – kort gezegd en voor zover hier van belang – in dat de verdachte de in de grond aangetroffen 17,60 kilogram MDA opzettelijk 'aanwezig heeft gehad' en hij de daar aangetroffen grote hoeveelheid stempels ten behoeve van een tabletteermachine 'voorhanden heeft gehad'. Het hof heeft allereerst aan de bewezenverklaring van deze feiten ten grondslag gelegd dat de verdachte – nu hij eigenaar is van het perceel [a-straat 1] te [plaats], hij de woning, de loodsen en het bamboebos die zich op dat perceel bevinden zelf heeft gebouwd/aangelegd, hij op dit perceel samenwoont met zijn echtgenote [betrokkene 1] en hij het gebruiksrecht heeft behouden van de aan de provincie verkochte loods – de beschikking had over de woning, het omliggende perceel en de daarop gevestigde loodsen en dat hij toegang had tot alle onderdelen van het terrein en de zich daarop bevindende gebouwen. Daarnaast heeft het hof vastgesteld dat:

- in de woning verdovende middelen zijn aangetroffen;
- in de bijkeuken drie kunststof potten gevuld met platinaoxide (een ingrediënt voor de productie van synthetische drugs) zijn aangetroffen;

- in de loods tegenover de woning goederen zijn aangetroffen die gerelateerd kunnen worden aan de vervaardiging van synthetische drugs;
- in een plastic zak die zich bevond tussen de spullen zoals aangetroffen in de loods, handschoenen zijn aangetroffen met sporen van MDA en celmateriaal met het DNA-profiel van de verdachte;
- zich in de loods een door de verdachte zelf gebouwde ruimte bevond die gelet op de oliedruppels aan het plafond en op de muren gebruikt is voor de vervaardiging en/of bewerking van synthetische drugs; en
- in de grond onder het bamboebos veertien zakken met 40,46 kilo MDMA en een ton met stempels ten behoeve van een tabletteermachine zijn aangetroffen.

Het hof heeft verder in aanmerking genomen dat het geen geloof hecht aan de door de verdachte afgelegde verklaring over de zogenoemde 'paardenman', het niet aannemelijk is dat iemand anders dan de verdachte bij de ten laste gelegde goederen is betrokken en de zakken MDA en de stempels zijn gerelateerd aan de productie van synthetische drugs. Het hierop gebaseerde oordeel dat de verdachte de in de grond aangetroffen 17,60 kilogram MDA opzettelijk aanwezig heeft gehad en dat hij de in de grond aangetroffen grote hoeveelheid stempels ten behoeve van een tabletteermachine voorhanden heeft gehad – waarin besloten ligt dat de verdachte feitelijke macht kon uitoefenen over die MDA en die stempels en dat de verdachte opzet had op de aanwezigheid van die goederen – getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

De cassatiemiddelen falen.

Beslissing

De Hoge Raad (...) verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1945

Zaaknummer: 19/05058

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers, M. Kuijer en C. Caminada

Advocaten: S. Weening

Wetsartikelen: 2C Opiumwet, 3C Opiumwet en 10a Opiumwet

RECHTSPRAAK

Hoge Raad maakt opmerking over artikel 416 Sv en nieuw aangevangen onderzoek ter terechtzitting op grond van artikel 322 Sv.

Hoge Raad maakt opmerking over artikel 416 Sv en nieuw aangevangen onderzoek ter terechtzitting op grond van artikel 322 Sv.

Het cassatiemiddel keert zich tegen het oordeel van het hof dat de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep geen mondelinge bezwaren als bedoeld in artikel 416 lid 2 Sv heeft ingediend.

Het cassatiemiddel slaagt. De redenen daarvoor staan vermeld in de aanvullende conclusie van de advocaat-generaal van 16 november 2021 onder 10.

Opmerking verdient nog het volgende. Het geval kan zich voordoen dat op de terechtzitting in hoger beroep door of namens de verdachte bezwaren tegen het vonnis worden opgegeven en dat nadien, op een latere zitting, het onderzoek ter terechtzitting opnieuw aanvangt overeenkomstig artikel 322 lid 3 Sv in verbinding met artikel 415 lid 1 Sv. Een niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in het hoger beroep op grond van artikel 416 lid 2 Sv blijft in dat geval achterwege, omdat het voor de toepasselijkheid van artikel 416 lid 2 Sv niet uitmaakt of het onderzoek ter terechtzitting al dan niet opnieuw is aangevangen nadat op de eerdere terechtzitting de bezwaren tegen het vonnis naar voren zijn gebracht.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het hof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1943

Zaaknummer: 20/03893

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M. Kuijer

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 416 Sv

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek toepassing artikel 416 lid 2 Sv op grond van alleen belangen van benadeelde partijen.

Afwijzing verzoek toepassing artikel 416 lid 2 Sv op grond van alleen belangen van benadeelde partijen.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek van de verdachte om hem niet-ontvankelijk te verklaren in zijn hoger beroep.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet worden vooropgesteld dat de toepassing van artikel 416 Sv in hoge mate afhankelijk is van de aan de feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval, wat meebrengt dat het oordeel van de feitenrechter daaromtrent in cassatie slechts in beperkte mate kan worden getoetst. Dat betekent dat de feitenrechter een grote vrijheid heeft in zijn beslissing daarover en dat zeker aan de motivering van de afwijzing van een verzoek tot toepassing van artikel 416 Sv geen zware eisen kunnen worden gesteld (vgl. HR 28 juni 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP2709, r.o. 2.4.4).

Voor zover het cassatiemiddel berust op de opvatting dat de rechter in hoger beroep een verzoek van de verdachte tot toepassing van artikel 416 lid 2 Sv niet kan afwijzen op grond van enkel de belangen van de benadeelde partijen die zich in het strafproces hebben gevoegd, faalt het. Die opvatting vindt, mede gelet op de tekst van artikel 416 lid 2 Sv en de wetsgeschiedenis, geen steun in het recht. Dat het hof in dit geval geen toepassing heeft gegeven aan zijn bevoegdheid het door de verdachte ingestelde hoger beroep op de voet van artikel 416 lid 2 Sv niet-ontvankelijk te verklaren nu nog niet duidelijk was welke benadeelde partijen in hoger beroep hun vorderingen wilden handhaven zodat het hof zich nog niet in staat achtte alle rechtens te respecteren belangen te betrekken in zijn afweging, is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Beslissing

De Hoge Raad (...) verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1941

Zaaknummer: 19/01897

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: C.A.M. van Straalen en Altena, A.P. A.P. Altena

Wetsartikelen: 416 Sv

RECHTSPRAAK

Overzichtsarrest over de procedure en het beoordelingskader bij beklag naar aanleiding van Europees onderzoeksbevel.

Overzichtsarrest over de procedure en het beoordelingskader bij beklag naar aanleiding van Europees onderzoeksbevel.

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat het beklag ongegrond moet worden verklaard.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet het volgende worden vooropgesteld. Het systeem van het Europees onderzoeksbevel (EOB) is gestoeld op het beginsel van wederzijdse erkenning. Dat brengt met zich dat de ruimte om af te zien van erkenning en tenuitvoerlegging van een EOB beperkt is. Alleen als een van de in Richtlijn 2014/41/EU opgenomen weigeringsgronden van toepassing is, wordt erkenning en uitvoering van een EOB geweigerd (vgl. art. 9 en 11 Richtlijn 2014/41/EU en de preambule onder 11, alsmede art. 5.4.4 Sv). Het is aan de uitvaardigende staat om te beoordelen of er grond bestaat een EOB uit te vaardigen (vgl. art. 6 Richtlijn 2014/41/EU). Ook is het aan de uitvaardigende staat om te bepalen welke onderzoeksbevoegdheid het meest geschikt is voor de bewijsverkrijging en of de toepassing van die bevoegdheid proportioneel is gelet op de ernst van het strafbare feit (vgl. art. 5 lid 1 en 6 Richtlijn 2014/41/EU en de preambule onder 11), behoudens voor zover Richtlijn 2014/41/EU ruimte laat aan de uitvoerende staat om de keuze van of de wijze van toepassing van een bevoegdheid te bepalen (vgl. onder meer art. 10 Richtlijn 2014/41/EU). De materiële gronden voor het uitvaardigen van het EOB kunnen alleen in de uitvaardigende staat worden aangevochten (art. 14 lid 2 Richtlijn 2014/41/EU).

De betrokkene bij wie ter uitvoering van een EOB voorwerpen in beslag zijn genomen, kan op grond van artikel 5.4.10 lid 1 in verbinding met artikel 552a Sv een klaagschrift indienen.

Artikel 552a lid 1 tot en met 6, 552d lid 1 en 2, en 552e lid 1 Sv zijn daarbij van overeenkomstige toepassing. Bij de behandeling van dit klaagschrift doet de rechter geen onderzoek naar de

gronden voor het uitvaardigen van het EOB, waarvan de uitvoering heeft geleid tot indiening van het klaagschrift (art. 5.4.10 lid 3 Sv). De rechter toetst, mede gelet op artikel 5.4.7 lid 1 Sv, ook niet de proportionaliteit van de inbeslagneming en van de daarop volgende overdracht van voorwerpen die het bewijsmateriaal vormen waarop het EOB betrekking heeft (vgl. HR 23 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1107). Het staat wel ter beoordeling aan de rechter of zich – gelet op artikel 5.4.3, 5.4.4 en 5.4.6 Sv – een grond voordoet voor het weigeren van de erkenning of de uitvoering van het EOB, dan wel voor uitstel van de erkenning of de uitvoering van het EOB. Daarnaast kan de rechter in voorkomende gevallen ook beoordelen of de bevoegdheid waarmee uitvoering is gegeven aan het EOB, rechtmatig is toegepast. De rechter moet zich daarbij beperken tot een onderzoek naar de formaliteiten waaraan de inbeslagneming moet voldoen. Verweren die raken aan de rechtmatigheid van het voortduren van het beslag moeten, gelet op het beginsel van wederzijdse erkenning, door de rechter van de uitvoerende staat buiten beschouwing worden gelaten.

Verder staat in deze klaagschriftprocedure ter beoordeling of de in beslag genomen voorwerpen het bewijsmateriaal betreffen waarop het EOB betrekking heeft en die de uitvaardigende autoriteit met dat bevel beoogt te verkrijgen (vgl. HR 18 mei 2021, ECLI:NL:HR:2021:679 en HR 18 mei 2021, ECLI:NL:HR:2021:744). Daarbij is van belang dat de uitvaardigende staat het te verkrijgen bewijsmateriaal in het EOB globaal mag omschrijven, omdat het voor de uitvaardigende staat niet steeds op voorhand vaststaat welk bewijsmateriaal precies aanwezig is in de uitvoerende staat, terwijl het de autoriteiten van de uitvaardigende staat zijn die het best kunnen bepalen welke voorwerpen of gegevens relevant zijn voor het strafrechtelijk onderzoek aldaar.

Voor zover de ter uitvoering van het EOB in beslag genomen voorwerpen gegevensdragers betreffen, is verder nog van belang dat als uitgangspunt geldt dat deze gegevensdragers – en niet een kopie van de inhoud daarvan – worden overgedragen aan de uitvaardigende autoriteit. Het is immers aan de uitvaardigende autoriteit om te bepalen in hoeverre na overdracht van de voorwerpen onderzoek moet worden verricht aan die voorwerpen en hoe dat onderzoek moet worden ingericht. Dat is anders als uit de inhoud van het EOB blijkt of anderszins door de uitvaardigende autoriteit is aangegeven dat de overdracht van zo'n kopie volstaat. Daarnaast geldt dat het niet aan het Nederlandse openbaar ministerie of aan de rechter die over het klaagschrift oordeelt, is om te bepalen dat kopieën van de op in beslag genomen gegevensdragers opgeslagen gegevens aan de beslagene/klager ter beschikking worden gesteld.

Bij de beoordeling van een klaagschrift dat betrekking heeft op inbeslagneming op grond van een EOB is – anders dan wanneer het gaat om de beoordeling van een klaagschrift dat betrekking heeft op inbeslagneming die ten behoeve van een Nederlandse strafzaak heeft

plaatsgevonden – dus niet de vraag aan de orde of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert. Aan het systeem van het EOB ligt immers ten grondslag dat met de uitvaardiging van een EOB het belang van strafvordering in de uitvaardigende staat – in de zin van het belang van de uitvaardigende staat bij de uitvoering van het EOB en de overdracht van de resultaten daarvan ten behoeve van de strafrechtelijke procedure in de uitvaardigende staat – wordt verondersteld aanwezig te zijn.

Opmerking verdient nog dat in het geval dat het beklag wordt gedaan door een verschoningsgerechtigde, de procedurele voorschriften van toepassing zijn zoals deze zijn uiteengezet in de beschikking van de Hoge Raad van 15 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:1970.

De rechtbank heeft terecht tot uitgangspunt genomen dat de gronden waarop het EOB is uitgevaardigd, niet ter beoordeling staan aan de rechter die oordeelt over een klaagschrift dat op grond van artikel 5.4.10 lid 1 in verbinding met artikel 552a Sv is ingediend. Verder heeft de rechtbank geoordeeld – zo begrijpt de Hoge Raad de overwegingen van de rechtbank – dat de voorwerpen die in beslag zijn genomen, het bewijsmateriaal betreffen waarop het EOB betrekking heeft en die de uitvaardigende autoriteit met dat bevel beoogt te verkrijgen, en dat zich geen grond voordoet die in de weg staat aan de overdracht van de in beslag genomen gegevensdragers aan de autoriteiten van Slowakije ter uitvoering van het EOB. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is, ook in het licht van wat de raadsman bij de behandeling van het klaagschrift in raadkamer heeft aangevoerd, niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door de rechtbank van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Het aanhoudingsverzoek dat bij de behandeling door de raadkamer op 27 mei 2020 namens de klager is gedaan, berust in de kern erop dat voor de raadsman onvoldoende gelegenheid heeft bestaan voor het voeren van overleg met de klager over de inhoud van de in beslag genomen voorwerpen waarvan de teruggave is verzocht. Het oordeel van de rechtbank dat geen aanleiding bestaat voor het aanhouden van de behandeling van het klaagschrift, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. De Hoge Raad neemt daarbij mede in aanmerking dat in een geval als het onderhavige, waarin ter uitvoering van een EOB beslag is gelegd op gegevensdragers, in de klaagschriftprocedure ter beoordeling staat of de in beslag genomen voorwerpen het bewijsmateriaal betreffen waarop het EOB betrekking heeft en die de uitvaardigende staat met dat bevel beoogt te verkrijgen, en dat het aan de uitvaardigende

autoriteit is om na overdracht van de voorwerpen onderzoek te verrichten aan de beslagen voorwerpen.

Het cassatiemiddel faalt.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1940

Zaaknummer: 21/02482

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma, E.S.G.N.A.I. van de Griend, M.J. Borgers en M. Kuijer

Advocaten: M.D. Rijnsburger

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Beklag ex artikel 13a Sv over de niet-vervolging van de voormalig (demissionair) Minister van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor beweerdelijk gepleegde ambtsmisdrijven.

Beklag ex artikel 13a Sv over de niet-vervolging van de voormalig (demissionair) Minister van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor beweerdelijk gepleegde ambtsmisdrijven.

Het beklag betreft door de minister beweerdelijk gepleegde ambtsmisdrijven als bedoeld in artikel 76 lid 1 RO.

Op grond van artikel 119 Grondwet, artikel 76 lid 1 RO en artikel 4 lid 1 Wet ministeriële verantwoordelijkheid ambtsdelicten leden Staten-Generaal, ministers en staatssecretarissen, staan (voormalige) ministers, staatssecretarissen en leden van de Staten-Generaal wegens ambtsmisdrijven terecht voor de Hoge Raad. De opdracht tot vervolging ter zake van die misdrijven kan slechts worden gegeven bij koninklijk besluit of bij een besluit van de Tweede Kamer (vgl. HR 19 oktober 2021, ECLI:NL:HR:2021:1554).

Nu hieruit volgt dat de Hoge Raad niet bevoegd is om opdracht te geven tot vervolging ter zake van een door een minister gepleegd ambtsmisdrijf als door de klager bedoeld, is het beklag van de klager kennelijk niet-ontvankelijk. Dit brengt mee dat oproeping van de klager achterwege kan blijven.

De Hoge Raad verklaart de klager niet-ontvankelijk in zijn beklag.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1934

Zaaknummer: 21/03944

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en T. Kooijmans

Wetsartikelen: 13a Sv en 76 RO

RECHTSPRAAK

Heeft zich omstandigheid voorgedaan waaruit voortvloeit dat einduitspraak verdachte bekend is als bedoeld in artikel 408 lid 2 Sv, nu in ‘bonnenbriefje’ geen parketnummer en onjuiste datum vonnis kantonrechter zijn vermeld?

Heeft zich omstandigheid voorgedaan waaruit voortvloeit dat einduitspraak verdachte bekend is als bedoeld in artikel 408 lid 2 Sv, nu in ‘bonnenbriefje’ geen parketnummer en onjuiste datum vonnis kantonrechter zijn vermeld?

Het cassatiemiddel richt zich tegen het oordeel van het hof dat de verdachte het hoger beroep na het verstrijken van de wettelijke termijn heeft ingesteld.

In de bestreden uitspraak ligt als het oordeel van het hof besloten dat geen sprake is van een omstandigheid zoals vermeld in artikel 408 lid 1 Sv. Op grond van artikel 408 lid 2 Sv moet de verdachte in dat geval binnen veertien dagen nadat zich een omstandigheid voordoet waaruit voortvloeit dat de einduitspraak de verdachte bekend is, hoger beroep instellen tegen het vonnis van de rechtbank. Van een ‘omstandigheid waaruit voortvloeit dat de einduitspraak de verdachte bekend is’ is sprake als de verdachte op de hoogte wordt gesteld van datgene wat voor hem van belang is voor de besluitvorming ten aanzien van het instellen van hoger beroep, zoals de aard of zwaarte van de bij het vonnis opgelegde straf(fen) of maatregel(en). (Vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ1940.)

In de overwegingen van het hof ligt besloten dat op grond van de stukken, in onderlinge samenhang bezien, kan worden vastgesteld dat de verdachte op 10 maart 2020 over voldoende gegevens beschikte over wat voor hem van belang was voor het instellen van hoger beroep en dat het verhandelde ter terechtzitting het hof geen aanleiding heeft gegeven daar anders over te oordelen. Het daarop gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte binnen veertien dagen na 10 maart 2020 hoger beroep kon instellen, is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1933

Zaaknummer: 20/04257

Rechters: V. van den Brink, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: V.A. Groeneveld

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Afwijzing toereikend gemotiveerd? Gebruik van getuigenverklaring voor het bewijs. Schending ondervragingsrecht?

Afwijzing toereikend gemotiveerd? Gebruik van getuigenverklaring voor het bewijs. Schending ondervragingsrecht?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof de afwijzing van het door de verdediging gedane verzoek tot het horen van [slachtoffer] als getuige ontoereikend heeft gemotiveerd, althans dat het gebruik van de eerder door deze getuige afgelegde verklaring voor het bewijs onverenigbaar is met artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM, omdat de verdediging het ondervragingsrecht niet heeft kunnen uitoefenen.

De Hoge Raad herhaalt de relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:2021:576 (post-Keskin) en overweegt dat de rechter het getuigenverzoek kan afwijzen, onder meer als hij tot het oordeel komt dat het (opnieuw) horen van de getuige voor de bewijsvoering van geen enkel belang zal zijn of geen toegevoegde waarde zal hebben.

Uit dit arrest volgt, kort gezegd, dat het belang bij het oproepen en horen van een getuige moet worden voorondersteld als het gaat om een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl deze getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking, zodat van de verdediging geen nadere onderbouwing van dit belang mag worden verlangd (r.o. 2.9.2). Uit dit arrest volgt ook dat de rechter het verzoek om zo'n getuige op te roepen en te horen niettemin kan afwijzen, onder meer als hij tot het oordeel komt dat het (opnieuw) horen van de getuige voor de bewijsvoering van geen enkel belang zal zijn of geen toegevoegde waarde zal hebben (r.o. 2.9.3). Voor het oordeel dat zich een dergelijke situatie voordoet, zijn onder meer van belang de inhoud van de in de tenlastelegging tot uitdrukking gebrachte beschuldiging, de andere resultaten van het strafrechtelijk onderzoek die zich in het procesdossier bevinden, zoals verklaringen van andere getuigen, en de procesopstelling van de verdachte, een en ander in het licht van het verhandelde ter terechtzitting waaronder wat daar mogelijksterwijs nog door de verdediging naar voren is gebracht over het doel van de beoogde

ondervraging.

Het hof heeft het verzoek afgewezen omdat het van oordeel is dat – ook in het licht van wat de verdediging heeft aangevoerd – niet valt in te zien dat het horen van [slachtoffer] van belang kan zijn voor enige in deze strafzaak te beantwoorden vraag. Dat oordeel getuigt – gelet op wat onder 2.4 is vooropgesteld – niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat de verdediging had verzocht [slachtoffer] te horen over (het tijdstip van) een etentje van de verdachte en [betrokkene 5] op 7 november 2017, waarover [betrokkene 5] nog als getuige zou worden ondervraagd, maar waaraan [slachtoffer] niet had deelgenomen.

Ook het kennelijke oordeel van het hof dat het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en de daaraan verbonden notie van ‘the overall fairness of the trial’ niet in de weg staan aan het gebruik voor het bewijs van de door [slachtoffer] afgelegde verklaring, is niet onbegrijpelijk en behoefde geen nadere motivering. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking dat

- zoals hiervoor is overwogen, het hof het verzoek tot het horen van [slachtoffer] als getuige over het etentje op 7 november 2017 op toereikende gronden heeft afgewezen;
- het hof het verzoek tot het horen van [betrokkene 5] over de aanwezigheid van de verdachte tijdens dat etentje en zijn mogelijkheden om tijdens dat etentje van zijn telefoon gebruik te maken, heeft toegewezen;
- de op 7 november 2017 verstuurd WhatsAppberichten niet voor het bewijs zijn gebruikt en het hof heeft vastgesteld dat uit onderzoek dat is verricht aan de telefoon van de getuige [betrokkene 5] is gebleken dat pas op 18 juli 2018 een ‘agenda-item’ is aangemaakt voor het etentje dat tussen haar en de verdachte op 7 november 2017 zou hebben plaatsgevonden;
- het hof ook anderszins gemotiveerd heeft geoordeeld over het verweer van de verdediging dat niet de verdachte maar een ander de (seksueel getinte) WhatsAppberichten aan [slachtoffer] zou hebben verstuurd, waarbij het hof aan de hand van het dossier verschillende omstandigheden heeft benoemd die steun geven aan de vaststelling dat de verdachte degene is geweest die de betreffende WhatsAppberichten heeft verstuurd;
- de bewezenverklaring mede berust op andere bewijsmiddelen dan de verklaring van [slachtoffer], waaronder een verklaring van [betrokkene 3] die inhoudt dat hij heeft gezien dat de verdachte en [slachtoffer] elkaar vaak opzochten en lang knuffelden en dat hij de verdachte daarop heeft aangesproken, en van een WhatsAppbericht afkomstig van het telefoonnummer van de verdachte, gericht aan [slachtoffer], dat inhoudt dat [betrokkene 3] niet mag zien dat zij

knuffelen omdat hij dan gaat zeuren.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1930

Zaaknummer: 20/02856

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: P.H.L.M. Souren

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Kon het hof de vordering benadeelde partij toewijzen voor wat betreft een materiële schadepost die voor het eerst in hoger beroep is gevorderd?

Kon het hof de vordering benadeelde partij toewijzen voor wat betreft een materiële schadepost die voor het eerst in hoger beroep is gevorderd?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof de vordering van de benadeelde partij voor wat betreft de gevorderde materiële schade heeft toegewezen met betrekking tot een schadepost die door de benadeelde partij voor het eerst in hoger beroep is gevorderd.

Op grond van artikel 421 lid 3 Sv kan, voor zover de in eerste aanleg gevorderde schadevergoeding niet is toegewezen, de benadeelde partij zich in hoger beroep voegen binnen de grenzen van haar eerste vordering. De in deze wetsbepaling opgenomen beperking moet zo worden uitgelegd dat de benadeelde partij in hoger beroep niet alsnog schadeposten mag opvoeren die in eerste aanleg niet zijn opgevoerd en evenmin het bedrag van de in eerste aanleg gevorderde schadevergoeding mag verhogen (vgl. HR 17 februari 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD0945). Het oordeel van het hof dat de door de benadeelde partij [benadeelde] voor het eerst in hoger beroep gevorderde ‘medische kosten’ voor toewijzing in aanmerking komen, is daarom onjuist.

Het cassatiemiddel – waarin niet wordt geklaagd over de schadevergoedingsmaatregel die ter zake van hetzelfde feit en voor een gelijk bedrag is opgelegd als de (gedeeltelijk) toegewezen vordering van de benadeelde partij – is terecht voorgesteld. Een vernietiging door de Hoge Raad van de beslissing van het hof tot toewijzing van de vordering van de benadeelde partij [benadeelde] voor wat betreft de gevorderde materiële schade laat echter de verplichting voor de verdachte tot betaling van de voor hetzelfde feit en voor een gelijk bedrag opgelegde schadevergoedingsmaatregel in stand, nu de klacht zich niet keert tegen de materiële verschuldigheid van de schade (vgl. HR 18 juni 2019, ECLI:NL:HR:2019:901, r.o. 2.3.2 en 2.3.3). Daarom heeft de verdachte onvoldoende belang bij de klacht over de beslissing van het hof met betrekking tot de door de benadeelde partij [benadeelde] voor het eerst in hoger beroep

gevorderde medische kosten. Het cassatiemiddel kan om die reden niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1932

Zaaknummer: 20/03683

Rechters: V. van den Brink, M. Kuijer en T. Kooijmans

Advocaten: M.E. van der Werf en Boer, M.M. de M.M. de Boer

Wetsartikelen: 421 Sv en 81 RO

RECHTSPRAAK

OM ontvankelijk in ontnemingsvordering nu termijn van twee jaar is overschreden?

OM ontvankelijk in ontnemingsvordering nu termijn van twee jaar is overschreden?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat het openbaar ministerie niet-ontvankelijk is in de vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, nu de vordering niet binnen de in artikel 511b lid 1 Sv genoemde termijn van twee jaren aanhangig is gemaakt en geen sprake is van bijzondere omstandigheden die met zich brengen dat het rechtsgevolg van niet-ontvankelijkverklaring in de ontnemingsvordering achterwege wordt gelaten.

Uit de wetsgeschiedenis volgt dat de in artikel 511b lid 1 Sv genoemde termijn een waarborgfunctie heeft ten behoeve van de betrokkene, in die zin dat ook in gevallen waarin een uitvoerig en tijdrovend financieel onderzoek plaatsvindt, aan de betrokkene na verloop van tijd duidelijkheid wordt verschaft of het openbaar ministerie overgaat tot het instellen van een ontnemingsvordering. Tevens draagt het voorschrift van artikel 511b lid 1 Sv bij aan de behandeling van de ontnemingsvordering binnen een redelijke termijn.

In de wet wordt aan de niet-naleving van de in artikel 511b lid 1 Sv genoemde termijn geen rechtsgevolg verbonden. De wetsgeschiedenis houdt in dat overschrijding van de genoemde termijn leidt tot niet-ontvankelijkheid van de officier van justitie. Die wetsgeschiedenis dwingt echter niet ertoe dat het rechtsgevolg van niet-ontvankelijkheid zonder uitzondering moet worden verbonden aan de overschrijding van die termijn. Bijzondere omstandigheden kunnen met zich brengen dat de belangen die artikel 511b lid 1 Sv beoogt te beschermen, niet wezenlijk in het geding zijn en dat het rechtsgevolg van niet-ontvankelijkverklaring in de ontnemingsvordering achterwege wordt gelaten. (Vgl. HR 10 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:1932.)

Het hof heeft het openbaar ministerie niet-ontvankelijk verklaard in de vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, omdat de in artikel 511b lid 1 Sv genoemde termijn is overschreden en geen sprake is van 'bijzondere omstandigheden' als hiervoor

bedoeld. Daarbij heeft het hof onder meer betrokken dat het openbaar ministerie pas op 17 november 2017 – dus ruim een jaar na het arrest in de strafzaak waarin de betrokkene is veroordeeld wegens een strafbaar feit – een nieuwe ontnemingsvordering heeft ingediend en dat het openbaar ministerie dus niet ‘de nodige voortvarendheid’ heeft betracht bij het opnieuw indienen van die vordering.

Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking dat de officier van justitie al op 10 september 2014 – en dus binnen de in artikel 511b lid 1 Sv genoemde termijn – een ontnemingsvordering aanhangig heeft gemaakt, waardoor de betrokkene reeds toen duidelijkheid had over de vraag of het openbaar ministerie zou overgaan tot het instellen van een ontnemingsvordering. Gelet op de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in die vordering op de grond dat de betrokkene in de strafzaak was vrijgesproken, en de stand van zaken in de strafzaak – waarin pas na cassatie een veroordeling volgde op 3 november 2016 – diende het hof nader te motiveren waarom zich geen ‘bijzondere omstandigheid’ voordeed en waarom van het openbaar ministerie kon worden gevergd dat het nog voor het verstrijken van de in artikel 511b lid 1 Sv genoemde termijn op 21 december 2014, diezelfde ontnemingsvordering nogmaals bij de rechtbank aanhangig zou maken. Ook voor zover het hof heeft geoordeeld dat het openbaar ministerie – door na de veroordeling van de betrokkene in de strafzaak nog tot 17 november 2017 te wachten met het opnieuw indienen van de vordering – het belang van de betrokkene en de samenleving bij een behandeling van de vordering binnen een redelijke termijn zodanig heeft veronachtzaamd dat dit moet leiden tot de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in die vordering, is dat oordeel niet begrijpelijk. Daarbij is van belang dat ook ten aanzien van een ontnemingsvordering geldt dat een overschrijding van de redelijke termijn – voor zover niet kan worden volstaan met de enkele constatering daarvan – kan leiden tot vermindering van het ontnemingsbedrag, maar dat die overschrijding niet kan leiden tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in die vordering (vgl. HR 17 juni 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD2578, r.o. 3.21).

Voor zover het cassatiemiddel daarover klaagt, is het gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1917

Zaaknummer: 20/01089

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M. Kuijer

Advocaten: J.T.E. Vis

Wetsartikelen: 511b Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof de bewezen verklaarde feiten aanmerken als (eendaadse samenloop van) afpersing en diefstal met geweld? Andere klachten over het bewijs van medeplegen.

Kon het hof de bewezen verklaarde feiten aanmerken als (eendaadse samenloop van) afpersing en diefstal met geweld? Andere klachten over het bewijs van medeplegen.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof de verdachte ter zake van feit 1 ten onrechte heeft veroordeeld voor zowel medeplegen van afpersing als medeplegen van diefstal met geweld.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet het volgende worden vooropgesteld. Tussen de inhoud van het begrip 'wegnemen' als bedoeld in artikel 325 in verbinding met artikel 323 Wetboek van Strafrecht BES (hierna: Sr BES) en het begrip 'afgifte' als bedoeld in artikel 330 lid 1 Sr BES bestaat geen scherpe grens. Het antwoord op de vraag of een gedraging 'wegnemen' dan wel 'afgifte' oplevert, is mede afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval. Onder bepaalde omstandigheden kan bijvoorbeeld het gedogen van wegnemen zowel 'wegnemen' als 'afgifte' opleveren (vgl. HR 2 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH5232). Als zich zo'n geval voordoet en de tenlastelegging zo is ingericht dat gekwalificeerde diefstal en afpersing cumulatief zijn ten laste gelegd, heeft de rechter de vrijheid de betreffende gedragingen aan te merken als 'wegnemen' en als 'afgifte' in de hiervoor bedoelde zin. Daarbij verdient nog opmerking dat in zo'n geval de regeling van samenloop kort gezegd waarborgen biedt tegen dubbele bestraffing (vgl. uitgebreid HR 20 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:1111).

Het hof heeft het ten laste gelegde aldus bewezen verklaard dat de verdachte een geldbedrag heeft weggenomen en [slachtoffer] heeft gedwongen tot afgifte van dat geldbedrag, en heeft het bewezen verklaarde gekwalificeerd als – kort gezegd – de eendaadse samenloop van medeplegen van afpersing en medeplegen van gekwalificeerde diefstal. Daarmee heeft het hof als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat zich in de onderhavige zaak een geval voordoet waarin de bewezen verklaarde gedragingen zowel 'wegnemen' als 'dwingen tot afgifte'

opleveren. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het oordeel is ook niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat de door het hof bevestigde bewijsvoering van het gerecht inhoudt dat de mededader [betrokkene 1] een vuurwapen op de borst van [slachtoffer] heeft gedrukt, het handvat van de tas die [slachtoffer] droeg heeft vastgepakt en heeft gezegd 'atrako, laga bai' (overval, laat los), [slachtoffer] de tas daarop heeft losgelaten en [betrokkene 1] de tas toen van [slachtoffer] heeft afgepakt en met de tas bij de verdachte in de auto is gestapt.

Het cassatiemiddel faalt.

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring ten aanzien van het onder 1 bewezen verklaarde medeplegen niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Uit de bewijsvoering blijkt dat het hof onder meer heeft vastgesteld dat:

- (i) de verdachte de later als vluchtauto gebruikte Toyota Vitz heeft ingebracht;
- (ii) hij op de avond voorafgaand aan het bewezen verklaarde feit samen met [betrokkene 1] in deze auto naar de woning van [betrokkene 2] is gegaan;
- (iii) de verdachte aldaar de kentekenplaten van de auto heeft verwijderd en samen met [betrokkene 2] en [betrokkene 4] de ruiten van deze auto heeft getint;
- (iv) hij toen met [betrokkene 1] heeft besproken dat als de ruiten van een auto getint zijn, niemand kan zien wie de bestuurder en de inzittende van die auto zijn;
- (v) hij de volgende dag als bestuurder van de Toyota Vitz samen met [betrokkene 1] naar de supermarkt [B] is gereden;
- (vi) zij niet lang na aankomst telefonisch werden geïnformeerd dat de 'geldlopers' naar buiten kwamen;
- (vii) [betrokkene 1] bij het zien van deze twee mannen uit de auto is gestapt en naar [slachtoffer] is gerend; en
- (viii) de verdachte, nadat [betrokkene 1] de tas van [slachtoffer] onder bedreiging met een vuurwapen had verkregen en weer in de auto was gestapt, is weggereden.

Het op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat sprake is geweest van de voor medeplegen vereiste bewuste en nauwe samenwerking, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Derde middel

Het derde cassatiemiddel klaagt dat het onder 2 bewezen verklaarde medeplegen van het voorhanden hebben van een vuurwapen niet uit de door het hof gebruikte bewijsvoering kan worden afgeleid.

Artikel 3 lid 1 Vuurwapenwet BES verbiedt het ‘voorhanden hebben’ van een vuurwapen of munitie, en is in zoverre gelijklopend aan artikel 26 lid 1 Wet wapens en munitie (hierna: WWM) van Nederland dat het ‘voorhanden hebben’ van een wapen of munitie van de categorieën II en III verbiedt. Voor een veroordeling voor het – als pleger – voorhanden hebben van een wapen of munitie is vereist dat de verdachte het wapen of de munitie bewust aanwezig had. De in de rechtspraak van de Hoge Raad in dit verband gebruikte aanduiding van ‘een meerdere of mindere mate’ van bewustheid geeft aan dat de verdachte zich bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van het wapen of de munitie, zonder dat die bewustheid zich hoeft uit te strekken tot de specifieke eigenschappen en kenmerken van het wapen of de munitie of tot de exacte locatie van dat wapen of die munitie. Voor het bewijs van dergelijke bewustheid geldt dat daarvan ook sprake kan zijn in een geval dat het niet anders kan dan dat de verdachte zulke bewustheid heeft gehad.

Daarnaast vergt het aanwezig hebben van een wapen of munitie dat de verdachte feitelijke macht over het wapen of de munitie kan uitoefenen in de zin dat hij daarover kan beschikken. Daarvoor hoeft het wapen of de munitie zich niet noodzakelijkerwijs in de directe nabijheid van de verdachte te bevinden. In bijzondere gevallen volstaat de enkele mogelijkheid tot het uitoefenen van feitelijke macht over het wapen of de munitie niet voor het oordeel dat de verdachte dat wapen of die munitie voorhanden had in de zin van artikel 26 lid 1 WWM. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer iemand onverhoeds of ongewild kortstondig een wapen of munitie van een ander in handen krijgt of wanneer iemand onverwacht kennis krijgt van de aanwezigheid in zijn nabijheid van een wapen of munitie van een ander, terwijl hij redelijkerwijs daarvan niet direct afstand kan nemen. (Vgl. HR 31 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:504.)

In het geval dat het medeplegen van het voorhanden hebben van een wapen of munitie is ten laste gelegd, moet komen vast te staan dat sprake is geweest van een nauwe en bewuste samenwerking door de verdachte met een of meer anderen die was gericht op het voorhanden

hebben van een wapen of munitie. Ook dan is vereist dat de verdachte zich bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van het wapen of de munitie, zonder dat die bewustheid zich hoeft uit te strekken tot de specifieke eigenschappen en kenmerken van het wapen of de munitie of tot de exacte locatie van dat wapen of die munitie. Daarnaast moet vaststaan dat de verdachte tezamen met de mededader(s) feitelijke macht over het wapen of de munitie heeft kunnen uitoefenen in de hiervoor weergegeven zin.

Naast de vaststellingen van het hof, op basis waarvan het hof heeft geoordeeld – en kunnen oordelen – dat sprake is geweest van bewuste en nauwe samenwerking bij het plegen van de overval, heeft het hof tevens vastgesteld dat [betrokkene 1] het vuurwapen bij zich had toen de verdachte met [betrokkene 1] naar het parkeerterrein bij de te overvallen supermarkt reed, dat [betrokkene 1] daar uit de auto is gestapt en naar [slachtoffer] liep terwijl [betrokkene 1] het vuurwapen in de hand had, en dat [betrokkene 1], nadat hij de tas met geld onder bedreiging van dat vuurwapen [slachtoffer] afhandig had gemaakt, weer is ingestapt in de auto. In het licht van deze vaststellingen getuigt het kennelijke oordeel van het hof dat het niet anders kan dan dat ook de verdachte zich bewust was van de aanwezigheid van het vuurwapen niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk. Ook voor het overige getuigt het oordeel dat sprake was van het medeplegen van het voorhanden hebben van het vuurwapen niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1938

Zaaknummer: 21/01265

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers, C. Caminada en T. Kooijmans

Advocaten: C. Reijntjes-Wendenburg

Wetsartikelen: 325 Sr BES, 330 Sr BES en 47 Sr

RECHTSPRAAK

Klachten over beslissing hof dat bij openbaarmaking van (samenvatting van) de uitspraak op rechtspraak.nl ook een foto van het gezicht van de verdachte wordt gepubliceerd.

Klachten over beslissing hof dat bij openbaarmaking van (samenvatting van) de uitspraak op rechtspraak.nl ook een foto van het gezicht van de verdachte wordt gepubliceerd.

Het cassatiemiddel klaagt dat de openbaarmaking van de uitspraak, die mede de openbaarmaking van een foto van het gezicht van de verdachte omvat, niet op de wet berust.

In het voorschrift van artikel 36 lid 1 Sr dat de rechter de wijze bepaalt waarop aan de last tot openbaarmaking van de uitspraak uitvoering wordt gegeven, ligt niet de bevoegdheid besloten om, met het oog op de openbaarmaking daarvan, in de uitspraak of een daartoe behorende bijlage andere gegevens op te nemen dan de gegevens die op grond van de voorschriften van de Vierde afdeling van Titel VI van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafvordering in de uitspraak moeten worden opgenomen. Het is de rechter wel toegestaan te bepalen dat de openbaarmaking van de uitspraak niet plaatsvindt door openbaarmaking van de volledige (niet geanonimiseerde) tekst van de uitspraak, maar door publicatie van bijvoorbeeld een deel van de uitspraak of van een samenvatting van wat in de uitspraak is opgenomen.

Het hof heeft, door te bepalen dat een recente foto van de verdachte wordt gevoegd bij de (als bijlage bij het arrest opgenomen) te publiceren samenvatting van de uitspraak, kennelijk geoordeeld dat openbaarmaking van deze uitspraak mede mag bestaan uit openbaarmaking van die foto van de verdachte. Gelet op wat hiervoor is vooropgesteld en in aanmerking genomen dat die foto niet behoort tot de gegevens die in deze uitspraak moeten worden opgenomen, is dat oordeel onjuist.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf en de beslissing dat een afbeelding van het aangezicht van de

verdachte wordt openbaar gemaakt, en voor zover is bepaald dat die openbaarmaking plaatsvindt door de in bijlage I bij de uitspraak weergegeven foto van het gezicht van de verdachte te publiceren op www.rechtspraak.nl en tien maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1888

Zaaknummer: 20/01914

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma, M.J. Borgers, A.E.M. Röttgering en M. Kuijer

Advocaten: P.S.A. Bovens

Wetsartikelen: 36 Sr